

ધોરણ : 5

ગુજરાતી

પૂરકવાચન

1. અભિનંદન

- ભાગ્યેશ જહા

કાવ્યશ્રવણ અને સમજૂતી

ગુજરાત તને અભિનંદન !
ગુજરાતીના ગૌરવથી આ
ધરા બની નંદનવન !

પ્રસ્તુત કાવ્યમાં ગુજરાતની ગરિમાની વાત
કરવામાં આવી છે. તેનાં ખમીર અને
ખુમારીની
સાથે અદ્યતન ટેકનોલોજીના વિકાસથી સમગ્ર
વિશ્વ પર ગુજરાત પોતાની આગવી ઓળખ
ઊભી કરી રહ્યું છે, તેની રજૂઆત કવિએ
રસપ્રદ રીતે આ કાવ્યમાં કરી છે.

હે (ગરવી) ગુજરાત તને
અભિનંદન (પાઠવીએ છીએ).
ગુજરાતની આ ધરતી
ગુજરાતીના ગૌરવથી
લીલીછમ (હરિયાળી) બની
છે.

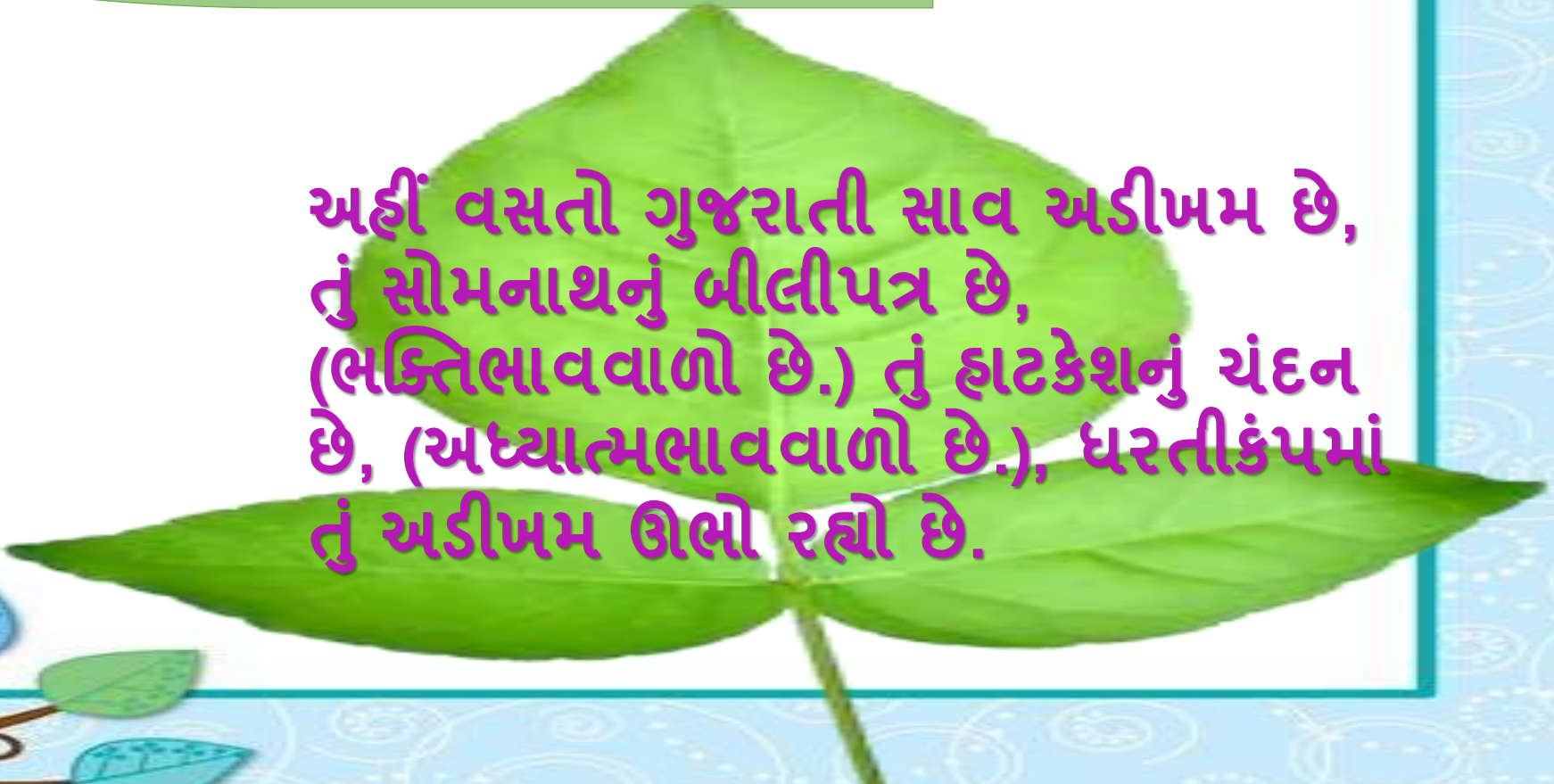
વેદકાળથી વહે નિરંતર
જ્ઞાનભક્તિની ધારા,
દસે દિશાઓ રમે દેવો, નરનારી
અહીં ન્યારાં;

(અહીં) વેદના સમયથી જ્ઞાન અને
ભક્તિનો પ્રવાહ નિરંતર વહેતો રહ્યો છે.
દેવો દસે દિશાઓનું રક્ષણ કરે છે, અહીં
વસતાં નરનારી અનોખાં છે.

તું સોમનાથનું બીલીપત્ર, તું હાટકેશનું ચંદન !
ધરતીકંપમાં ઊભો રહ્યો તું સાવ અડીખમ માણસ,
દુષ્કાળોની દારુણ ક્ષણમાં સતત ધબકતો માણસ,

અહીં વસતો ગુજરાતી સાવ અડીખમ છે,
તું સોમનાથનું બીલીપત્ર છે,
(ભક્તિભાવવાળો છે.) તું હાટકેશનું ચંદન
છે, (અધ્યાત્મભાવવાળો છે.), ધરતીકંપમાં
તું અડીખમ ઊભો રહ્યો છે.

દુષ્કાળોની દારુણ ક્ષણમાં સતત ધબકતો
માણસ,
સરળ સહજ થઈ સંતાડ્યું તે આંસુભીનું કંદન !
અભિનંદન, ગુજરાત તને અભિનંદન !

એ દુષ્કાળની ભયાનક સ્થિતિમાં
સતત ધબકતો રહ્યો છે. દુઃખ કે
વેદનાને
એ સરળ સહજ રીતે છુપાવ્યું છે,
હે ગુજરાત તને અભિનંદન છે.

કમ્પ્યુટરમાં કૃષ્ણ નિહાળે
ગરબે અંબા રમતી
દેશવિદેશ વેબસાઇટમાં
વિસ્તરતી ગુજરાતી – ગુજરાતી વિસ્તરતી

(આજે) તે કમ્પ્યુટરમાં કૃષ્ણને નિહાળે
છે અને મા અંબાને ગરબે રમતી
નિહાળે છે. વેબસાઇટમાં ગુજરાતી
(ભાષા) વિસ્તરી રહી છે,

સમૂહજીવનમાં સૌની સાથે વ્હેંચે
કેવાં સ્પંદન !
અભિનંદન, ગુજરાત તને
અભિનંદન !

સૌને સાથે લઈને
ગુજરાતી કેવાં સ્પંદન વ્હેંચી રહી છે !
અભિનંદન, ગુજરાત તને અભિનંદન !

શબ્દાર્થ

અભિનંદન	-	ધન્યવાદ
ગૌરવ	-	આદર, મોટાઈ, મહત્તા
ધરા	-	ધરતી, જમીન
નંદનવન	-	હરિયાળી
નિરંતર	-	સતત, કાયમ
ધારા	-	પ્રવાહ
રક્ષે	-	રક્ષણ કરે
ન્યારાં	-	અનોખાં
ધરતીકંપ	-	ભૂકંપ

શબ્દાર્થ

અડીખમ	-	ડગ્યા સિવાય
દારુણ	-	ભયાનક
ક્ષણ	-	પળ
સતત	-	સદાય
કંદન	-	રુદન
વેબસાઇટ	-	કોઈ ચોક્કસ વસ્તુ બનાવતી કમ્પ્યુટર સ્ક્રિપ્ટ
વિસ્તરતી	-	વિસ્તાર પામતી
સ્પંદન	-	આછી ધુજારી

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન : ૧ નીચે આપેલા સવાલના જવાબ એક વાક્યમાં લખો .

(1) ગુજરાતની ધરા કોનાથી નંદનવન બની છે ?

ઉત્તર : ગુજરાતની ધરા ગુજરાતીના ગૌરવથી નંદનવન બની છે.

(2) વેદકાળથી શાની ધારા વહે છે ?

ઉત્તર : વેદકાળથી જ્ઞાનભક્તિની ધારા વહે છે.

(3) ગુજરાતના લોકો કમ્પ્યુટરમાં શું નિહાળે છે ?

ઉત્તર : ગુજરાતના લોકો કમ્પ્યુટરમાં કૃષ્ણને અને ગરબે રમતાં અંબેમાને નિહાળે છે.

(4) ગુજરાતી ભાષા દેશવિદેશે ક્યાં વિસ્તરતી લાગે છે ?

ઉત્તર : ગુજરાતી ભાષા દેશવિદેશે વેબસાઇટમાં વિસ્તરતી લાગે છે.

(5) ‘અભિનંદન’ કાવ્ય કોણે લખ્યું છે ?

ઉત્તર : ‘અભિનંદન’ કાવ્ય ભાગ્યેશ જહાએ લખ્યું છે.

પ્રશ્ન : ૨ નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો લખો :

(1) ધરા	=	જમીન, પૃથ્વી
(2) નિરંતર	=	સદા, કાયમ
(3) સતત	=	નિરંતર, લગાતાર
(4) અભિનંદન	=	ધન્યવાદ
(5) ગૌરવ	=	આદર
(6) ન્યારા	=	અનોખા
(7) ક્ષણ	=	પળ

પ્રશ્ન : ૩ નીચેના શબ્દોના વિરોધી શબ્દો લખો :

૧) દુષ્કાળ × સુકાળ

૨) ધરા × ગગન

૩) સરળ × કઠિન

પ્રશ્ન : ૪ નીચેના શબ્દોના કક્કાવારીના ક્રમ પ્રમાણે ગોઠવીને લખો :

ગૌરવ , અભિનંદન , અડીખમ , અંબા , કૃષ્ણ

✓ અડીખમ , અભિનંદન , અંબા , કૃષ્ણ , ગૌરવ ..

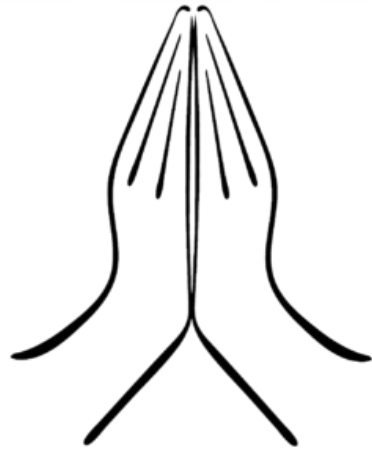

પ્રશ્ન : ૫ ખાલી જગ્યા પૂરો :

- 1) તું સોમનાથનું બિલીપત્ર તું હાટકેશનું ચંદન .
- 2) ધરતીકંપ માં ઊભો રહ્યો, તું સાવ અડીખમ માણસ .

A decorative border surrounds the central white area. It features a brown branch with several colorful birds (yellow, orange, red, and blue) and green leaves. The background of the border is a light blue pattern of white swirls.

THANKS

FOR WATCHING